

Wyrok z dnia 15 kwietnia 1999 r.

I PKN 611/98

Akt powołania na stanowisko inspektora kontroli skarbowej określonego stopnia stanowi powierzenie pełnienia funkcji organu kontroli skarbowej (art. 8 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej, Dz.U. Nr 100, poz. 442 ze zm.) i odwołanie z tego stanowiska nie powoduje rozwiązania stosunku pracy z mianowanym urzędnikiem państwowym.

Przewodniczący: SSN Teresa Flemming-Kulesza (sprawozdawca), Sędziowie SN: Walerian Sanetra, Barbara Wagner.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 1999 r. sprawy z powództwa Stanisława K. przeciwko Urzędowi Kontroli Skarbowej w P. o zapłatę, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu z dnia 21 listopada 1996 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e

Stanisław K. wniósł „o ustalenie, że pozwany zakład pracy rozwiązał z nim stosunek pracy bez wypowiedzenia mimo braku podstaw ku temu” oraz kwoty łącznie 9.267,75 zł tytułem: odszkodowania (w kwocie 5.754 zł), wyrównania odprawy rentowej i ekwiwalentu za urlop (w łącznej kwocie 3.513,72 zł).

Pozwany Urząd Kontroli Skarbowej w P. wniósł o oddalenie powództwa.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Pile wyrokiem z dnia 5 lipca 1996 r. oddalił powództwo. Sąd ten ustalił, że powód był u pozwanego zatrudniony na stanowisku inspektora kontroli III stopnia. Od 21 października 1994 r. do 15 października 1995 r. powód nieprzerwanie przebywał na zwolnieniu lekarskim. „Decyzją z 26 września 1995 r. Komisja do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia przyznała powodowi II grupę inwalidztwa od 16 października 1995 r.” (w istocie rzeczy decyzją z 26 września 1995 r. zaliczono powoda do II grupy inwalidów, a rentę przyznano od 16 października

1995 r.) Zawiadomienie o przyznaniu powodowi renty inwalidzkiej pozwany otrzymał 13 października 1995 r. i w tym dniu pracownica kadr skontaktowała się z powodem, który oświadczył, że do pracy nie wróci, bo przechodzi na rentę. 16 października 1995 r. powód udał się do lekarza, nie otrzymał dalszego zwolnienia i nie starał się o orzeczenie o zdolności do pracy. 17 października 1995 r. powód w związku z uzgodnieniem z 13 października przyszedł do zakładu pracy, odebrał świadectwo pracy i napisał własnoręcznie oświadczenie, że w związku z przejściem od 16 października 1995 r. na rentę inwalidzką zobowiązuje się do zachowania tajemnicy państwowej i służbowej. Wypełnił też kartę obiegową. Tego samego dnia poinformowano powoda w księgowości o wysokości należnej mu odprawy rentowej i ekwiwalentu za 39 dni urlopu wypoczynkowego, które to wyliczenie powód zakwestionował.

Powód ma ponad 40-letni staż pracy. Świadectwo pracy wraz z pouczeniem powód odebrał 17 października 1995 r., zaś pozew złożył 7 lutego 1996 r. Sąd Rejonowy stwierdził, że pozwany prawidłowo uznał, iż „umowa o pracę rozwiązała się z dniem 15.10.95 r. na zasadzie porozumienia stron w związku z przejściem przez powoda od dnia 16.10.95 r. na rentę inwalidzką”. Sąd uznał również za bezzasadne roszczenie o zapłatę kwoty 3.513,72 zł tytułem wyrównania odprawy i ekwiwalentu, uznawszy za prawidłowy sposób wyliczenia tych świadczeń przez pozwanego.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu wyrokiem z dnia 21 listopada 1996 r. oddalił apelację powoda od tego wyroku. Zdaniem tego Sądu rozwiązanie stosunku pracy z powodem nastąpiło w drodze porozumienia stron na podstawie art. 15 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. Nr 31, poz. 214 ze zm.). Na zamiar rozwiązania stosunku pracy za porozumieniem stron i przejścia na rentę wskazują jednocześnie wszystkie czynności poczynione przez powoda w celu załatwienia formalności związanych z zakończeniem pracy. Powód nie wniósł odwołania w określonym terminie zgodnie z pouczeniem zamieszczonym w świadectwie pracy. Wbrew twierdzeniom powoda art. 14 ust. 3 ustawy o pracownikach urzędów państwowych nie miał w sprawie zastosowania. Sąd drugiej instancji uznał, że rozwiązanie stosunku pracy z powodem nastąpiło zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i stąd nie należy mu się odszkodowanie. Sąd Wojewódzki uznał też za prawidłowe wyliczenie odprawy rentowej i ekwiwalentu za urlop.

Powód wniósł kasację od tego wyroku. Podniesiono w niej zarzut naruszenia art. 16 ustawy z dnia „16 września 1962 r.” o pracownikach urzędów państwowych

(Dz.U. Nr 31, poz. 214 ze zm.) przez uznanie rozmowy telefonicznej jako rozwiązania stosunku pracy za porozumieniem stron. W konkluzji powód wniósł o uchylenie obu wydanych w sprawie wyroków i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzut kasacji jest bezpodstawny. Przepis art. 16 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. Nr 31, poz. 214 ze zm.) stanowi, że „przepisy niniejszego rozdziału nie naruszają przepisów dotyczących szczególnej ochrony pracowników w zakresie wypowiedzenia i rozwiązania stosunku pracy”. Przepis ten nie został naruszony w zaskarżonym wyroku. Nie był on w ogóle stosowany. Ustalenie faktyczne stanowiące podstawę zaskarżonego orzeczenia, zgodnie z którym działania podjęte przez powoda (nie tylko rozmowa telefoniczna) świadczą o porozumieniu stron co do rozwiązania stosunku pracy nie mogłoby być w ogóle skutecznie zakwestionowane przez podniesienie jedynie zarzutu naruszenia prawa materialnego. Jest to bowiem problem ustalenia faktycznego a nie wykładni (stosowania) prawa materialnego. Zarzut uznania przez Sąd „rozmowy telefonicznej jako rozwiązania stosunku pracy za porozumieniem stron”, odniesiony do art. 16 ustawy o pracownikach urzędów państwowych, jest niezrozumiały i nieadekwatny do ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia.

Natomiast badając sprawę poza granicami kasacji na podstawie art. 393¹¹ KPC (i w związku z treścią pisma procesowego powoda) Sąd Najwyższy uznał, że nie było nieważności postępowania w związku z niedopuszalnością drogi sądowej. Okolicznością bezsporną jest, że powód był mianowanym urzędnikiem państwowym. Na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz.U. Nr 100, poz. 442 ze zm.), powód był powołany przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej kolejno na stanowiska inspektora kontroli skarbowej IV i III stopnia. Otrzymane przez powoda „akty powołania” stanowiły jedynie powierzenie mu pełnienia funkcji organu kontroli skarbowej (art. 8 ust. 1 pkt 3 tej ustawy). Z art. 39 ustawy o kontroli skarbowej wyraźnie wynika, że inspektor kontroli skarbowej (co do zasady) musi już wcześniej być zatrudniony w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej. W związku z tym odwołanie ze stanowiska przez głównego inspektora nie powoduje również rozwiązania stosunku pracy. Przypadki, kiedy odwołanie stanowi rozwiązanie stosunku pracy są wymienione w art. 42 ustawy. Nie ma wśród nich

rozwiązania stosunku pracy za porozumieniem stron. Nie zachodziły zatem przesłanki z art. 38 ustawy urzędniczej do rozpoznania sprawy przez sąd administracyjny.

W rozpoznawanej sprawie nie zapadła wreszcie „decyzja w sprawie wypowiedzenia lub rozwiązania stosunku pracy z urzędnikiem państwowym mianowanym w rozumieniu tego przepisu”. Powód odwołał się od rozwiązania stosunku pracy na podstawie porozumienia stron, żądając ustalenia i odszkodowania. Do rozpoznania takich roszczeń właściwy był sąd pracy (art. 39 ustawy urzędniczej).

Z powyższych względów należało orzec jak w sentencji na podstawie art. 393¹² KPC.

=====